

Mimoriadne núdzové opatrenie – slintačka a krívačka 2025

Dátum publikácie: 21. marca 2025

Na základe § 6 ods. 5 písm. a) a § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov týmito mimoriadnymi núdzovými opatreniami s platnosťou a účinnosťou od 21. 3. 2025 do odvolania

Je zakázané na území celej Slovenskej republiky

1. akékoľvek premiestňovanie hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri (ďalej aj „vnímavých zvierat“) okrem nevyhnutnej prepravy v rámci toho istého chovu. Tento zákaz sa vzťahuje aj na akékoľvek premiestňovanie vnímavých zvierat z iných štátov do SR a z územia SR do iných štátov;
2. medzinárodnú prepravu, resp. tranzit hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov cez územie okresov Komárno a Dunajská Streda. V prípade ostatných okresov je medzinárodná preprava s nakládkou a vykládkou mimo územia Slovenskej republiky možná len bez zastavenia a vykládky na území Slovenskej republiky s uprednostnením hlavných cestných ťahov;
3. akékoľvek premiestňovanie zvierat cez hraničné prechody Rusovce / Čunovo – Rajka (cestný prechod), Medveďov – Vámosszabadi, Komárno – Komárom a Štúrovo – Esztergom;
4. organizáciu všetkých hromadných podujatí, trhov, výstav a zvodov hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov;
5. vstupu nepovoláných osôb do chovov hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri.

Zodpovední: všetci chovatelia (vlastníci a držitelia) vnímavých zvierat

Mohlo by vás zaujímať

Slintačka a krívačka

Je nariadené na území celej Slovenskej republiky

1. používať pri vstupoch do budov a výstupoch z budov na ustajnenie hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri a do samotného chovu vhodné prostriedky na dezinfekciu;
2. osoba vstupujúca do chovu alebo opúšťajúca chov hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných a iných párnokopytníkov vrátane farmovej zveri musí dodržať hygienické opatrenia potrebné na zníženie rizika šírenia vírusu slintačky a krívačky a všetky dopravné prostriedky opúšťajúce chov pred opustením chovu dôkladne dezinfikovať;
3. čistenie, dezinfekciu a podľa potreby dezinfekciu a ošetrovanie dopravných prostriedkov a iných vozidiel a vybavenia, ktoré boli použité na prepravu hovädzieho dobytku, oviec, kôz a ošípaných alebo iných druhov zvierat vrátane farmovej zveri alebo materiálov, ktoré môžu byť kontaminované, napríklad telá zvierat, krmivo, hnoj, hnojovica a iné, čo najskôr po kontaminácii;
4. bezodkladne hlásiť podozrenie na chorobu s príznakmi slintačky a krívačky na príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu;
5. uhynuté zvieratá likvidovať výlučne v spracovateľskom zariadení (kafilérii);
6. uzatvorenie všetkých zariadení na vystavovanie zvierat verejnosti vrátane zoologických záhrad a cirkusov, v ktorých sú držané vnímavé zvieratá.

Zodpovední: všetci chovatelia (vlastníci a držitelia) vnímavých zvierat

Odôvodnenie

Dňa 07. 03. 2025 Maďarská republika oznámila výskyt slintačky a krívačky u hovädzieho dobytku v katastri obce Kisbajcs v okrese Győr. Na základe toho bolo v SR zriadené reštrikčné pásmo, ktoré zasahovalo do okresov Dunajská Streda a Komárno. V reštrikčnom pásme boli nariadené veterinárne opatrenia miestne príslušnými RVPS Dunajská Streda a RVPS Komárno. V chovoch vnímavých zvierat – párnokopytníkov v rámci reštrikčného pásma boli okrem iného nariadené klinické prehliadky a v prípade zistenia klinických príznakov, ktoré by mohli naznačovať prítomnosť slintačky a krívačky v chove, boli nariadené odbery vhodných vzoriek za účelom laboratórneho vyšetrenia na prítomnosť pôvodcu nákazy, t. j. vírusu slintačky a krívačky, resp. prítomnosť protilátok voči pôvodcovi nákazy.

Dňa 21. 03. 2025 oznámilo Národné referenčné laboratórium pre slintačku a krívačku (Štátny veterinárny a potravinový ústav – Veterinárny ústav vo Zvolene) hlavnému veterinárnemu lekárovi SR pozitívne výsledky laboratórných vyšetrení vzoriek (CP10618/2025, CP10619/2025, CP10620/2025) odobratých 20. 3. 2025 na troch farmách hovädzieho dobytku. Vzorky boli odobraté na základe vyslovenia podozrenia na nákazu v chove, z dôvodu prítomnosti klinických príznakov (horúčka, lézie v ústnej dutine a na vemene).

Na základe vyššie uvedeného hlavný veterinárny lekár Slovenskej republiky nariaďuje na základe § 6 ods. 5 písm. a) a v zmysle § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov tieto mimoriadne núdzové opatrenia na základe

rozšírenia slintačky a krívačky na území Slovenskej republiky vzhľadom na to, že uvedená choroba môže predstavovať vážne nebezpečenstvo pre zdravie zvierat.

Poučenie

Na nariadovanie mimoriadnych núdzových opatrení sa podľa § 52 ods. 1 písm. h) a n) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Mimoriadne núdzové opatrenia – Dodatok č. 1

Aktualizované dňa 24.03.2025

Na základe § 6 ods. 5 písm. a) a § 34 ods. 1 písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov týmito mimoriadnymi núdzovými opatreniami s platnosťou a účinnosťou od 24. 3. 2025 do odvolania

Mimoriadne núdzové opatrenia Č. z. MNO-2550/2025, Č. s. 6534/2025-220 zo dňa 21. 3. 2025 mením v písmene B) bod 5. nasledovne:

5. uhynuté zvieratá likvidovať v spracovateľskom zariadení (kafilérii) alebo v určenom zahrabovisku pod dohľadom úradného veterinárneho lekára.

Zákaz exportu do Českej republiky (verzia 21.3.2025)

- Pre fyzické a právnické osoby platí zákaz premiestnenia hovädzieho dobytku, oviec, kôz, ošípaných a ďalších druhov zvierat vnímavých na slintačku a krívačku uvedených v prílohe nariadenia Komisie (EU) 2018/1882 (ďalej len „vnímavá zvieratá“) zo Slovenskej republiky do Českej republiky.
- Pre právnické osoby a podnikajúce fyzické osoby platí zákaz premiestnenia:
 - a) zárodočných produktov,
 - b) živočíšnych produktov iných ako podrobených ošetreniu podľa prílohy VII nariadenia (EU) 2020/687,
 - c) vedľajších živočíšnych produktov pochádzajúcich z vnímavých zvierat zo Slovenskej republiky do Českej republiky“.

Zákaz exportu do Poľska (verzia 21.3.2025)

§ 1. Na územie Poľskej republiky je zakázané dovážať z územia Slovenskej republiky tieto zvieratá, výrobky a predmety:

1. párnokopytníky a biologický materiál týchto zvierat;
2. čerstvé mäso, vnútornosti, mleté mäso, mechanicky separované mäso, surové mäsové výrobky, črevá a mäsové výrobky získané z párnokopytníkov;

3. surové mlieko, mledzivo a mliečne výrobky získané z párnokopytníkov;
4. Vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty v zmysle čl. 3 bodu 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002, získané z párnokopytníkov;
5. hnoj, slamu a seno

§ 2. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia.

Zákaz exportu do Ruskej federácie v súvislosti s výskytom slintačky a krívačky

Vzhľadom na zhoršujúcu sa epizootickú situáciu na Slovensku v súvislosti s infekciou slintačky a krívačky Ruská federácia od 21. marca 2025 zaviedla dočasné obmedzenia dovozu zo Slovenska do Ruskej federácie týchto produktov:

- Hovädzí dobytok a malé prežúvavce, ošípané, soby, voľne žijúce vnímavé druhy zvierat;
- ťavy a iní zástupcovia čeľade ťavovitých (lamy, alpaky, vikune), zvieratá zo zoologických záhrad a cirkusové zvieratá vnímavých druhov;
- sperma býkov, baranov, kancov, kôz, embryá hovädzieho dobytká a malých prežúvavcov, embryá ošípaných;
- mlieko a mliečne výrobky získané z hovädzieho dobytká malých prežúvavcov;
- mäso, mäsové výrobky a iné suroviny získané porážkou vnímavých druhov zvierat;
- poľovnícke trofeje získané z vnímavých druhov zvierat;
- koža, rohy, kopyto, črevá, suroviny z ovčej a jahňacej kože, vlna, kozie páperie, štetiny z vnímavých druhov zvierat;
- krmivá a kŕmne doplnkové látky obsahujúce zložky živočíšneho pôvodu získané z vnímavých druhov zvierat (okrem kŕmnych doplnkových látok a tepelne upravených hotových krmív pre mačky, psy, fretky, tchorofretky, honoriky, hlodavce, akvarijné a teráriové zvieratá, okrasné vtáctvo);
- krmivo rastlinného pôvodu (okrem hotového krmiva pre mačky, psy, fretky, tchorofretky, honoriky, hlodavce, akvarijné a teráriové zvieratá, okrasné vtáctvo);

Dážd'ovky a ich zámotky pestované vo vermikultúre, vermikultúra a prírodný substrát na ich pestovanie (pôda, rašelina, kompost, biohumus, hnoj, časti rastlín); použité zariadenia na chov vnímavých zvierat, ich zabíjanie a spracovanie.

Tak isto je zakázaný aj tranzit z územia Slovenska cez územie Ruskej federácie týchto produktov

Živé zvieratá vnímavé na slintačku a krívačku pochádzajúce z územia Slovenska alebo tranzitujúce cez územie Slovenska na územie Ruskej federácie alebo cez územie Ruskej federácie do tretích krajín. Zároveň pozastavili všetky doteraz vydané povolenia na dovoz vyššie uvedeného tovaru na územie Ruskej federácie zo Slovenska.

Zákaz pri exporte do Južnej Kórei

Rozsah zákazu importu

S účinnosťou od 21. marca 2025 (slovenského miestneho času) sa zákaz vzťahuje na výrobky slovenského pôvodu: bravčové mäso, jedlé droby, spracované mäsové výrobky, nejedlé výrobky z ošípaných.

Výnimky zo zákazu dovozu

Produkty, ktoré spĺňajú uvedené normy pre sterilizáciu, pasterizáciu a spracovanie v “Rozsahu a štandardoch sterilizácie, pasterizácie a spracovania určených položiek v karanténe.”

Slintačka a krívačka

Všeobecné informácie

Slintačka a krívačka (SLAK) je závažná, vysoko nákazlivá, akútna, horúčkovitá vírusová choroba hospodárskych zvierat s významnými ekonomickými dopadmi. Postihuje hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy a ostatné raticové prežúvavce. Všetky druhy zveri a antilopy, ako aj slon a žirafa sú vnímavé na slintačku a krívačku. Pôvodcom slintačky a krívačky je aphthovirus z čeľade Picornaviridae, ktorý je vo vonkajšom prostredí relatívne vysoko odolný.

Aktuality, opatrenia

[Všetky aktuality](#)

- [Slintačka a krívačka: Je pasterizované mlieko a mliečne výrobky bezpečné na konzumáciu?](#)
25. marca 2025
- [Expertný tím veterinárnych lekárov zahájil ochrannú vakcináciu zvierat v dvoch ohniskách slintačky a krívačky \(SLAK\)](#)
23. marca 2025
- [Humánne usmrcovanie zvierat nakazených slintačkou a krívačkou v ohnisku \(SLAK\)](#)
23. marca 2025
- [Otázky a odpovede k aktuálnej situácii výskytu slintačky a krívačky \(SLAK\) na Slovensku](#)
23. marca 2025
- [Výskyt slintačky a krívačky \(SLAK\) na Slovensku](#)
21. marca 2025
- [Mimoriadne núdzové opatrenie – slintačka a krívačka 2025](#)
21. marca 2025
- [Výskyt slintačky a krívačky \(SLAK\) v Maďarsku zmenil prístup farmárov k ochrane chovov zvierat](#)
18. marca 2025
- [Veterinárne opatrenia v súvislosti s výskytom slintačky a krívačky v Maďarsku – situácia na Slovensku k 12. marcu 2025](#)
12. marca 2025
- [Veterinárne opatrenia v súvislosti s výskytom slintačky a krívačky v Maďarsku – situácia na Slovensku k 10. marcu 2025](#)
10. marca 2025
- [Výskyt slintačky a krívačky v chove hovädzieho dobytku v Maďarsku v blízkosti hranice so Slovenskou republikou – Marec 2025](#)
7. marca 2025

Pôsobnosť

Výrazne nepriaznivo na vírus pôsobí kyslé prostredie a slnečné žiarenie. Bolo diagnostikovaných viac kmeňov vírusu slintačky a krívačky (A, O, C, SAT1, SAT2, SAT3, ASIA1), pričom každý z nich vyvoláva špecifickú tvorbu protilátok u vakcinovaných zvierat.

V súčasnom období je vakcinácia proti tejto chorobe v EÚ zakázaná a je možná len núdzová vakcinácia po potvrdení choroby za dodržania legislatívnej procedúry.

V populácii vnímavých zvierat môže chorobnosť dosiahnuť až 100 %. Intenzívne chované zvieratá sú náchylnejšie na chorobu, ako tradičné plemená. Toto ochorenie je zriedka fatálne u dospelých jedincov (úhyn maximálne do 5%), častejšie býva vysoká úmrtnosť u mladých zvierat (50 – 100%) v dôsledku zápalov srdcového svalu (myokarditídy), alebo nedostatku mlieka pri infekcii matky.

Šírenie nákazy

Zdrojom infekcie sú choré živé, alebo mŕtve zvieratá, ich sekréty, exkréty a všetky produkty, pochádzajúce z nich. Plne virulentný vírus, schopný infikovať ďalšie vnímavé jedince, je vylučovaný najmä slinami, lymfou a tkanivom odpadávajúcich stien z prasknutých pľuzgierov z jazyka, nozdier, pysku, z nôh a vemena, mliekom, močom, výkalmi, semenom, vydychovaným vzduchom.

Z nálezového hľadiska je **mimoriadne nebezpečné, že vylučovanie vírusu sa začína už počas inkubačnej doby** choroby, kedy nie sú ešte pozorované žiadne klinické príznaky.

Okrem priameho prenosu vírusu kontaktom chorého zvieratá so zdravým sa SLAK šíri najmä **nepriamym prenosom, pomocou živých a neživých vektorov**. Ako neživé vektory sa môžu uplatniť krmivo, podstielka, hnoj, močovka, dopravné prostriedky, prach.

Riziká

Mimoriadne riziko predstavujú:

- Mäso a produkty z chorých alebo nakazených zvierat (mlieko, krv, kosti, vnútorné orgány, koža, paznechty, rohy, výrobky, odpad).
- Živé pasívne vektory: všetky druhy zvierat, obzvlášť tie, ktoré sa pohybujú v blízkosti chovných priestorov – domáce, voľne žijúce zvieratá vrátane hlodavcov, vtákov, hmyzu.

Význam pre **pasívny prenos nákazy má človek**. Inkubačná doba pri prirodzenej infekcii je obyčajne 2 – 7 dní, výnimočne až 11 dní. Slintačka a krívačka je charakterizovaná horúčkou (41 °C) a tvorbou charakteristických lézií – pľuzgierov (vezikul, áft), obsahujúcich slamovo žltú farebnú tekutinu (lymfu).

Výskyt

Najčastejším miestom výskytu týchto zmien je:

- Sliznica dutiny ústnej (sprievodným príznakom je zápal dutiny ústnej a typické slintanie)
- Na lícach, ďasnách, na jazyku, rypáku
- Na ceckoch vemena
- V medzi prstových priestoroch
- Na korunkovom okraji paznechtov, paprčiek a ratíc
- Výskyt týchto zmien na končatinách býva spojený s bolesťivosťou a krívaním, častokrát spojeným až s vyzutím rohového puzdra
- Postihnutie dutiny ústnej má za následok nechutenstvo a sťažený príjem krmiva

Choroba spôsobuje vážne straty na produkcii a aj keď väčšina postihnutých zvierat neuhynie, tieto po prekonaní infekcie ostávajú vysilené a oslabené.

Slintačka a krívačka je choroba podliehajúca povinnému hláseniu v rámci EÚ, ako aj Svetovej organizácii pre zdravie zvierat so sídlom v Paríži (OIE).